

ამ ორ სურათზე აღბეჭდილია მსოფლიო რეკორდმენი სიმალღეზე ხტომაში ვ. ბრუმელი. მარცხენა სურათზე მას თქვენ ხედავთ ხტომისათვის მზადების მომენტში, ხოლო მარჯვნივ — ხტომის დროს.

ეროვნული გიგანტობა

2

ს ე ქ ე მ ბ ე რ ი

შაბათი,

1961 წ.

№ 184 (1770)

ბათუმის 80-18 წელი.

ფასი 3 კაპ.

პროლეტარებო ყველა ჭმეყნისა. შვიტლით!

საქმე

Орган Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР
и Грузинского республиканского совета профсоюзов

სსრ კავშირის საფეხბურთო ჩემპიონატის კალენდარი

„ა“ კლასის გუნდებისათვის (1. X აღვიღებთ)

- ს ე ქ ე მ ბ ე რ ი
1. „ტორპედო“ (მოსკოვი) — „სპარტაკი“ (ერევანი), „ავანგარდი“ (ხარკოვი) — „სპარტაკი“ (მოსკოვი).
 2. „დინამო“ (თბილისი) — „დინამო“ (კიევი), „სპა (როსტოვი) — „პაბტაკორი“ (ტაშკენტი), „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი) — „სპა“.
 3. „სპა“ (როსტოვი), „პაბტაკორი“ (ტაშკენტი) — „დინამო“ (თბილისი), „სპარტაკი“ (ერევანი) — „ავანგარდი“ (ხარკოვი), „დინამო“ (კიევი) — „ტორპედო“ (მოსკოვი).
 4. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 5. „ტორპედო“ (მოსკოვი) — „პაბტაკორი“ (ტაშკენტი), „ავანგარდი“ (ხარკოვი) — „დინამო“ (კიევი), „სპა (როსტოვი) — „სპარტაკი“ (მოსკოვი), „დინამო“ (თბილისი) — „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 6. „ტორპედო“ (მოსკოვი) — „პაბტაკორი“ (ტაშკენტი), „ავანგარდი“ (ხარკოვი) — „დინამო“ (კიევი), „სპა (როსტოვი) — „სპარტაკი“ (მოსკოვი), „დინამო“ (თბილისი) — „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 7. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 8. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 9. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 10. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 11. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 12. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 13. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 14. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 15. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 16. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 17. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 18. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 19. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 20. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 21. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 22. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 23. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 24. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 25. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 26. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 27. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 28. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 29. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 30. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 31. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).
 32. „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი).

დარჩა ერთი ტური

ბათუმი. (ჩვენი სტე. კორ.). XIX საუკუნეში ჩემპიონატის ნაწილობრივ დასრულების დღის შემდეგ გაიმართა XVI ტური. მასში წარმატებით ითამაშა გურჯინებმა, რომელმაც დაამარცხა ბათუმის გუნდი. მარჯვნივ მას არც სხვა ლიგურები ჩამორჩნენ. გიპს-ლიბა სძლია ლომიას, ხოლო ბაგიროვმა — რაქველს, კალანტარი დაამარცხა ბუსლაევი.

მწვეველ მიმდინარეობდა ნებისმიერ გრუშვესკისთან. ესტონეთში ოსტატმა ვერ მიიღო მოწვევისათვის საკმარისი უპირატესობა და პარტია უარი დათვალა. მათთვის შედეგით დასრულდა მოსკოვის პარტია რომანთან და სტალინთან — პრესთან. გადაღებული პარტიების დამთავრებისას

უნივერსიადის პროგრამით ვათავისწინებელი მძლევანთა შეჯიბრების დაწყებამდე რამდენიმე დღე იყო დარჩენილი. სთფის სპორტულ ბაზებზე კალათბურთის, ფრენბურთის, წყალბურთისა და სხვა სახეობათა წარმომადგენლები ვერ კიდევ ასპარეზობდნენ ჩემპიონის ოქროს მედლებისათვის, რომ მსოფლიო რეკორდმენს სიმალღეზე ხტომაში ვ. ბრუმელს მოსვენებას არ აძლევდნენ.

— იქნება თუ არა ახალი მსოფლიო რეკორდი?

— ალბათ, ვნახოთ... — იყო საბჭოთა სპორტსმენის პასუხი.

ვ. ბრუმელმა შეასრულა თავისი სიტყვა. მან ალტ-ცეხში მოიყვანა ვასილ ლევსკის სახელობის სტადიონზე შეკრებილი ათასობით მაყურებელი, როცა დაძლია 225 სა-

ფენომენალური რეკორდი

ნტიმეტრი და დაამყარა ახალი მსოფლიო რეკორდი.

შესანიშნავ საბჭოთა სპორტსმენს მეგობრებთან ერთად დიდი გამარჯვება მიულოცეს სხვადასხვა ქვეყნის სპორტსმენებმა.

— ფენომენალური სპორტსმენი ხართ, — უთხრა მას იაპონიის გუნდის ხელმძღვანელმა ბანა კატოზავამ. თქვენ იქნებით ტოკიოს ოლიმპიური თამაშების სპორტსმენი № 1, მაგრამ ვინაიდან დიდი დროა დარჩენილი ამ შეჯიბრებამდე, განვიორბებით ვთხოვთ — გვეწვიეთ სტუმრად იაპონიაში. თქვენ

იქ აუცილებლად გაიჩნთ ახალ მეგობრებს, ამხანაგებს, მათ, ვისთვისაც ძვირფასია სხვადასხვა ქვეყნის სპორტსმენთა დაახლოება.

31 აგვისტოს, როცა საბჭოთა მძლეონობის „კოსმონავტმა“ ახალი სივრცე დაიპყრო, წარმატება მოიპოვეს ჩვენი ქვეყნის სპორტის სხვა სახეობათა წარმომადგენლებიც. უნივერსიადის ჩემპიონი ბირთვის კვრაში გახდა თ. პრესი — 17,12 მეტრი, კალათბურთელმა ვაქებმა, ამჟერად დაამარცხეს უნივერსიადის ჩემპიონობის ერთ-ერთი პრეტენდენტები, ბულგარელი სპორტსმენები — 63:59, ფრენბურთელმა ქალებმა, ადვილად მოუგეს იუგოსლავიის გუნდს 3:0. სსრ კავშირ-უნგრეთის გუნდების შეხვედრა წყალბურთში დამთავრდა ფრედ — 4:4.

კლოვანმა ყაიშს მიადწია რომანთან და გაუსწრო მას.

შეჯიბრების დასრულების, XVI ტურის წინ გურჯინები 13,5 ქულა აქვს, გიპსიებს — 12,5, ხოლო კლოვანსა და ბაგიროვს — 12 ქულა თვითთულს.

ლიდერთა ბრძოლები

მინსკი. (ჩვენი სტე. კორ.). მოქალაქე ქალთა საკავშირო ჩემპიონატის ნახევარფინალის X ტურში ყურადღების ცენტრში იყო ლიდერების პარტიები. ჩაიკოვსკიას

დაღეს ვერ მოახწრო მისი რეალიზება. გადაღებული პარტიების დამთავრებისას კაკაბაძემ პარტია გამარჯვებით დააგვირგინა. ხუგაშვილმა მოუგო უკრაინელ ვიტკოვსკიას.

X ტურის შემდეგ რაინკუსა (ტალინი) და კოლოვსკიას (პიატი-გორსკი) 7-7 ქულა და თითო (ერთმანეთთან) გადაღებული პარტია აქვთ, კაკაბაძესა (თბილისი) და ვოიცეს (მოსკოვი) — 7 ქულა თვითთულს, ჩაიკოვსკიასა (თბილისი) და გურფინკელს (დონის როსტოვი) — 6,5 ქულა თვითთულს. ხუგაშვილს 6,5 ქულა და ერთი გადაღებული პარტია აქვს.

წინ არიან მოსკოველები

ირპუტსკი. (ჩვენი სტე. კორ.). ფინიშის მოახლოება შესამჩნევია ირკუტსკის ნახევარფინალშიც. IX და X ტურების პარტიები გამოირჩეოდა დამაბული ბრძოლით. მათი უმრავლესობა შედეგიანი აღმოჩნდა.

2-2 გამარჯვება მოიპოვეს კუშნინკმა და რუბინიჩკმა. წარმატებით ითამაშა ლატვიის ჩემპიონმა ნახიმოვსკიამ, რომელმაც დაამარცხა ოსტატი მალინოვა და ყაიშით დაამთავრა შეხვედრა ოსტატ დემიტრიევსთან. კარგად ითამაშა ახალგაზრდა პოსტნიკოვამ, რომელმაც მოუგო გოგიავას და ყაიშზე შეუთანხმდა კაცოვას. ორი საყაიშო შედეგი იქნა ფიქსირებული ბელავენცის პარტიებში კაცოვასა და ფილანოვსკა-

თანთან. გოგიავამ გაიმარჯვა ლოგინოვსთან.

X ტურის შემდეგ ნახიმოვსკიას (რიგა) და პოსტნიკოვას (მოსკოვი) 7 ქულა აქვთ თვითთულს, კუშნინკსა და კაცოვას (ორივე მოსკოვიდან) — 6,5 ქულა თვითთულს, გორინას — 6 ქულა და ერთი გადაღებული პარტია. გოგიავას აქვს 4,5 ქულა და ორი გადაღებული პარტია.

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა 2 სექტემბრისათვის XI-XXII აღვიღებთ

გუნდი	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„დინამო“ (მოსკოვი)	21	8	6	7	33:29	22
„ნეშტინანი“ (ბაქო)	24	6	10	8	27:36	23
„შახტიორი“ (სტალინი)	21	7	6	8	22:23	20
„ზენიტი“ (ლენინგრადი)	21	7	5	9	26:35	19
„პაირატი“ (ალმა-ატა)	22	7	5	10	25:35	19
„ალმირალტაიცი“ (ლენინგრადი)	21	6	5	10	27:32	17
„მოლდოვა“ (კიშინიოვი)	22	6	5	11	34:42	17
„ტრუნი“ (ვორონეჟი)	21	5	6	10	25:32	16
„ბელარუსი“ (მინსკი)	22	4	7	11	18:32	15
„დაუბაჰა“ (რიგა)	21	3	6	12	22:43	12
„სპარტაკი“ (ვილნიუსი)	21	3	5	13	18:47	11
„პალეზნი“ (ტალინი)	21	0	7	14	14:46	7

ბოლო დღეებში ჩატარდა რამდენიმე მატჩი „ა“ კლასის გუნდებს შორის, რომლებიც მოხვედრილი არიან მეორე ათეულში. მოგვყავს მათი შედეგები: „შახტიორი“ (სტალინი) — „დინამო“ (მოსკოვი) — 0:0, „ტრუნი“ (ვორონეჟი) — „მოლდოვა“ (კიშინიოვი) — 3:0, „სპარტაკი“ (ვილნიუსი) — „ზენიტი“ (ლენინგრადი) — 0:1, „ბელარუსი“ (მინსკი) — „ნეშტინანი“ (ბაქო) — 0:0.

დარჩა ერთი ტური

„პარტიას ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანად მიაჩნია უზრუნველყოს ფიზიკურად მაგარი ახალგაზრდა თაობის აღზრდა, დაწყებული სულ პატარაობიდან, და მათი ფიზიკური და სულიერი ძალების ჰარმონიული განვითარება. ეს მოითხოვს ყველა სახეობის მასობრივი სპორტისა და ფიზიკური კულტურის ყოველი ღონისძიებით წახალისებას, მათ შორის სკოლებში, ფიზიკურ რულ მოძრაობაში მოსახლეობის სულ უფრო ფართო ფენების, განსაკუთრებით ახალგაზრდობის ჩაბმას.“

საბოლოო კავშირის კომუნისტური პარტიის პროგრამის პროექტიდან.

სწავლა, შრომა და სპორტი

ცხოვრებასთან „სკოლის კავშირის განმტკიცებისა და სახალხო განათლების სისტემის შემდგომი განვითარების შესახებ“ მიღებული კანონი სკოლის წინაშე ძირითად ამოცანად აყენებს ცხოვრებასთან, წარმოებასთან კომუნისტური მშენებლობის პრაქტიკასთან სწავლების მჭიდრო კავშირს. ამ კანონში ნათქვამია, რომ „სერიალულ გაუმჯობესებას მოითხოვს აღზრდებლობითი მუშაობა სკოლაში, მან მოსწავლეებს უნდა ჩაუნერგოს ცოდნის, შრომის სიყვარული, მშრომელ ადამიანთა პატივისცემა, ჩამოუყალიბოს მოსწავლეებს კომუნისტური მსოფლმხედველობა. თბილისის მე-100 საშუალო სკოლის პედაგოგები 1960-1961 სასწავლო წელს მოსწავლეთა სწავლა-აღზრდის გაუმჯობესების საქმეში მნიშვნელოვან წარმატებებს მიაღწია პედაგოგიურად და მეთოდურად გამართული გაკვეთილების ჩატარებით აკადემიურად ჩამორჩენილ მოსწავლეებთან, დიდი ადგილი აქვს დათმობილი მოსწავლეთა ფიზიკურ აღზრდას. ამ საქმეს ხელმძღვანელობენ ფიზკულტურის მასწავლებლები ი. როინიშვილი და გ. ცერცვაძე. სკოლის დირექტორი ზრუნავს თანრიგოსებისა და ნიშნოსების მომზადებაზე. გასულ სასწავლო წელს მომზადდა 2 — პირველი, 5 — მეორე თანრიგოსანი, 15 — მესამე თანრიგოსანი, 21 — მოზარდთა თანრიგოსანი.

სკოლა ამყობს თავისი აღზრდითი სპორტსმენებით. რ. შავლაყაძე, ბ. გურგენიძე, ჯ. გოგიანიშვილი, ი. ლეჟავა, რ. ციშაია და სხვანი, წარმატებით იტყვენ ჩვენი რესპუბლიკის სპორტულ ღირსებას.

მ. შანიშვილი

საქ. სსრ დამსახურებული მასწავლებელი, თბილისის მე-100 საშ. სკოლის დირექტორი.

თბილისის მე-100 საშუალო სკოლას ახალი სასწავლო წლის დაწყებამდე ვიწვით, სკოლა მომზადებული ხდება ახალ სასწავლო წელს, რაშიც დიდი წვლილი თვით მოსწავლეებსაც მიუძღვით. ვუყურებთ მოსწავლეთა მიერ შეკეთებულ საკლასო ოთახებს, სასწავლო ინვენტარს და სურვილი გვაბადება ამ სკოლაში სარემონტო კანტორის მუშაობის მოვიწვიოთ. ნახონ მათაც, რა გულდავლულ შეუძლიათ პატარებს მუშაობა. მოსწავლეებმა მრავალი მანეთის პარკონტო სამუშაოები შეასრულეს და სკოლას მნიშვნელოვანი დანაზოგი მისცეს. მე-100 საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა გასული სასწავლო წელი კარგი აკადემიური მოსწავლეთა დაამთავრეს.

რომის ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონი რ. შავლაყაძე თბილისის მე-100 საშუალო სკოლის ხშირი სტუმარია. ოდესღაც იგი ამ სკოლაში სწავლობდა. ახალი სასწავლო წლის დაწყების დღეს იგი კვლავ ესტუმრა თავის მშობლიურ სკოლას. ამ სურათზე აღებულებულია სწორედ ის მომენტი, როცა რ. შავლაყაძე მოსწავლე-სპორტსმენებს ესაუბრება თავისი განვლილი სპორტული გზის შესახებ.

ფოტო მ. ზარგარიანისა.

მიმდინარე წელს რესპუბლიკაში აკეზულ იქნა 15 სასკოლო შენობა, რომლებსაც აქვთ სპორტული დარბაზები

სკოლას კარგი სპორტული ტრადიციები აქვს. ამაზე ნათლად მეტყველებენ სხვადასხვა დროს სპორტულ ასპარეზოებაში გამარჯვებულთა აღმნიშვნელი თასები, ვიშნალები, სიგელები. ამ სკოლის კედლებში ბევრი კარგი სპორტსმენი აღზარდა. ვინ არ იცნობს რომის ოლიმპიური თამაშების გამორჩეულ მსახიობს რ. შავლაყაძეს, საუკეთესო ქართველ მოქალაქეს ბ. გურგენიძეს. ისინი ხომ ამ სკოლის აღზრდილები არიან. ამ სკოლაში სწავლისას რ. შავლაყაძე სულ არ ფიქრობდა, რომ ოდესმე მძლეოსანი გახდებოდა და სპორტის ამ სახეობაში მისი მიღწევების გზა ოლიმპიურ რეკორდამდე

არას უშველიდა, რომ მასა და მის აღზრდილებს კარგად არ ემუშავათ. რობერტი ახლა თავისი მშობლიური სკოლის ხშირი სტუმარია, უზიარებს ნორჩ სპორტსმენებს თავის გამოცდილებას, ეხმარება მათ სპორტულ დაოსტატებაში. სულ რაღაც ორიოდე კვირის წინათ მოსწავლეთა VII საკავშირო სპარტაკიადაზე ბაქოში, ამ სკოლის მოსწავლეები: ჯ. გოგიანიშვილი (ტანვარჯიში), ზ. შილაყაძე (ტურვა), ა. ლაპიაშვილი და ბ. ბოლქვაძე (ორივე კალათბურთი) რესპუბლიკის სპორტულ ღირსებას იცავდნენ. ჯ. გოგიანიშვილმა სპარტაკიადაზე მნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწია — მან ბჯენით სტომებში

წავედ გადის წვრთნას, ამდენივე მოსწავლეა ჩაბმული სპორტკლუბის კალათბურთის სექციებში, სპორტკლუბის მოედანზე ვარჯიშობს 15 ფრენბურთელი. მოსწავლეთა დიდი ნაწილი სკოლაში ჩამოყალიბებულ ტანვარჯიშის, მაგიდის ჩოგბურთის, კალათბურთის, ქადრატისა და მძლეოსნობის სექციებში ოსტატდება. ბევრი კარგი ნორჩი სპორტსმენი ჰყავს სკოლას. მძლეოსნები — მ. ოკუაშაძე, მ. საძაგლიშვილი, კალათბურთელები — ლ. წკრიალაშვილი, ნ. ხუტუა, მ. სხირტლაძე, თ. ჭოხაძე, მაგიდის ჩოგბურთელები — ჯ. მანაგაძე, ი. ბოქორიშვილი და მრავალი სხვა სკოლის მოწინა-

კარგად და მოწოდებით მუშაობენ ამ სკოლის მოსწავლე-სპორტსმენები და მათი აღზრდილები. ისინი ახალ სასწავლო წელს კვლავ ახალი გამარჯვების წყურვილით ხვდებიან. სსრ კავშირის კომუნისტური პარტიის პროგრამაში ნათლად ნათქვამია, რომ „პარტიას ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანად მიაჩნია უზრუნველყოს ფიზიკურად მაგარი ახალგაზრდა თაობის აღზრდა, დაწყებული სულ პატარაობიდან, და მათი ფიზიკური და სულიერი ძალების ჰარმონიული განვითარება. ეს მოითხოვს ყველა სახეობის მასობრივი სპორტისა და ფიზიკური კულტურის ყოველი ღონისძიებით წახალისებას, მათ შორის სკოლებში ფიზკულტურულ მოძრაობაში მოსახლეობის სულ უფრო ფართო ფენების განსაკუთრებით ახალგაზრდობის ჩაბმას“. თბილისის მე-100 საშუალო სკოლაც ჩვენი რესპუბლიკის სხვა სკოლებთან ერთად სსრ კავშირის კომუნისტური პარტიის პროგრამის პრინციპს ამ მოთხოვნათა წარმატებით შესრულებისათვის მებრძოლოა რიგებშია.

ქ. ენუშიძე

მუდამ მეზინავითა რიგებში

მიიყვანდა. ფიზიკური აღზრდის უფროსმა მასწავლებელმა ი. როინიშვილმა თავიდანვე შეამჩნია რობერტს სიმადლევე სტომის კარგი მონაცემები და სკოლის დირექტორს მ. შანიშვილსაც გაუზიარა თავისი აზრი. დირექტორი დაინტერესდა და მასთან კაბინეტში მყოფ რობერტს სტომის ილეთიც კი გააკეთებინა. მაშინ უთხრა მან თავის აღზარდელს: „ბიჭოსს ასეთი მონაცემებით მარტო სკოლის ჩემპიონები არა ხდებიან, შენ უფრო შორს შეგიძლია წახვიდე. სკოლის ხელმძღვანელის წინასწარმეტყველება ახლა — რობერტი მსოფლიოს ერთ-ერთი უძლიერესი სიმადლევე მსტომელი გახდა. მარტო წინასწარმეტყველება რობერტს

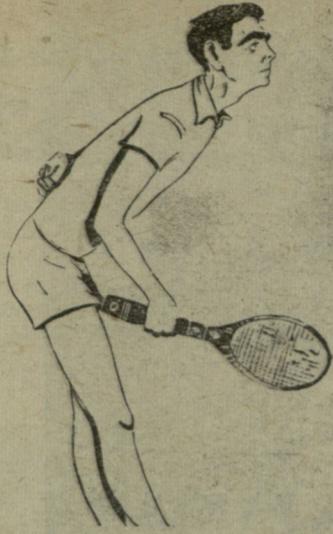
მესამე საპრიზო ადგილი მოიპოვა. მე-100 საშუალო სკოლის ფიზკულტურული კოლექტივის წარმატებაში მნიშვნელოვან როლს ასრულებს სკოლის შიგო — საქალაქო ტრანსპორტის სამმართველოს სპორტული კლუბი. ამ სპორტული კლუბის ტანვარჯიშის სექციებში 60-მდე დამწყები კლასის მოს-

ვე სპორტსმენები არიან. მათ არც სწავლაში აქვთ ჩამორჩენა. ქალაქის ქაბუკა ნაკრებში არიან ა. ბუაძე და თ. ზურციძე. მე-100 საშუალო სკოლის კალათბურთელები, მაგიდის ჩოგბურთელები და მოქალაქეები დიდ შეჯიბრებათა დროს ხშირად პრიზიორთა რიგებში ღვანან.

დედაქალაქის ფიზიკური აღზრდის მასწავლებელთა თათბირი, სადაც მოხსენებით გამოვიდა თბილისის განათლების განყოფილების პედაგოგიური კაბინეტის მეთოდისტი ნ. გრძელშვილი. მომხსენებელი შეგბო სკოლებში სპორტული მუ-

პოლანდი (ავსტრალია)

პილბერანდტი (ავსტრალია)

კატონა (უნგრეთი)

კამარონი (უნგრეთი)

ფეხბურთში საქართველოს პირველობის მათემატიკის საბოლოო სხივი (გაერთიანებული)

„განთიადი“	7 6 1 0 26:8	13
ლანჩხუთი	7 5 0 2 18:14	10
მეჭ. ქარხანა	7 4 1 2 16:9	9
აბაშა	7 4 1 2 13:10	9
„სპარტაკი“	7 3 1 3 10:10	7
მახარაძე	7 2 1 4 15:16	5
ჭიჭი	7 1 1 5 11:24	3
ფოთი	7 0 0 7 6:24	0

მეურველი თვითღვევა სჯილ...

საქართველოს და აშშ-ს ტანმოვარჯიშითა საჩინველი გამოცდები

მათი პირველი ვარჯიშიდან: იმას გარდა, რომ ამერიკელმა სპორტმენებმა საუკეთესო მხრით გვიჩვენეს თავი დღევანდელ ვარჯიშში და ამ იარაღის ნამდვილ ოსტატებად წარმოგვიდგინეს, ჩვენმა ტანმოვარჯიშებმა (ი. მახარაძე, ა. ჯანუაშვილი, შ. ნინოშვილი) სანახევროდაც ვერ შეძლეს თავიანთი ნამდვილი შესაძლებლობების გამოვლენა.

ისიც ხომ უნდა გავითვალისწინოთ, რომ მასპინძელთა რიგებს აკლდნენ უძლიერესები. ამერიკელებმა აშკარად დათმეს ჩვენი სპორტმენების წინაშე რგოლებზე ვარჯიში და სამწუხარო ჩავარდნები განიცადეს ტაიქვაც (თუმცა ამ იარაღზე ჩვენებიც „სცოდავდნენ“). მაგრამ მათ ბევ-

რი რამ კარგი უჩვენეს მეურველებს ბჯებით ბტომებში, თავისუფალ ვარჯიშში, და ნაწილობრივ ღერძზე. ჩვენი სპორტმენი ვაუბებიდან ი. აივანიანის გარდა აღსანიშნავია ი. ბალიაურის რგოლებზე, ა. ნარიანიანის და რ. კაქაბიძის ღერძზე ვარჯიშები და ჯ. ფრიდონიშვილის მიერ შესრულებული ხტომა.

შენიშვნა: ზუგდიდის გუნდებს 2-2 ქულა აქვთ მოწინააღმდეგეთა გუნდების გამოუცხადებლობის გამო.

X ზონა

„სპარტაკი“	6 4 1 1 16:10	9
ცხაკია	6 4 0 2 14:8	8
№ 1 ჩიის ფ-კა	6 4 0 2 9:11	8
წაღენჯიხა	6 2 2 2 6:8	6
ლეიკინის ჩ/ს მეურნ.	6 2 1 3 7:15	5
ჩხორაწყუ	6 1 0 5 0:0	2
„მერცხალი“	6 1 0 5 0:0	2
ზუგდიდი		
სტალინის სახ. კოლმ.		
ხობი		
„განთიადი“		
ზუგდიდი		
„სამეგრელო“		
ზუგდიდი		

სამაგიეროდ, ღირსეული მეტოქეები იყვნენ ჩვენი ქალები ნაირ-სიძაღლის ორძელზე. გ. შარაბიძისა და მ. ცნობილიაძის გამოვლენებმა ახლა უკვე თითქმის მასპინძელთა სასარგებლოდ შეცვალეს აუდიტორიის განწყობილება.

ხტომებში ქალთა შორის განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს სტუმრების — დორის ფუქსისა და ბეტი მეიკოკის ოსტატობა.

ეს აზრი დადასტურა ქალთა უკანასკნელმა ვარჯიშმაც — თავისუფალმა ვარჯიშმა, რომელმაც კვლავ საუკეთესო მხრით წარმოადგინა ბ. მეიკოკი და მ. გრძსფელი. და მ. ნინოშვილის სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ ამერიკელთა ამ ექვეტური ვარჯიშების ფონზე მან საუკეთესო კონკურენცია გაუწვია სტუმართა „ავანგარდს“ და მათთან ერთად მიიღო მეურველებთან ერთსულოვანი ტაშიც. კარგი იყო აგრეთვე ცნობილიაძისა და შირაკაიას თავისუფალი ვარჯიშები.

სპორტში განცდილი დამარცხება მრავალგვარაა ისევე, როგორც მრავალგვარაა მისგან მიღებული შთაბეჭდილება. თბილისის „დინამოს“ კალათბურთელებმა წააგეს პირველი წრის მატჩი მოსკოვის არმიელებთან, მაგრამ მინახეულთა აზრით ამ შეხვედრაში დამარცხებული გუნდი არ ყოფილა. არმიელებმა, რომლებსაც უფრო მეტად წყალობა დათ სპორტული ბედი, მიიღეს საპირო ქულა, ხოლო დინამოელებმა — ერთგვარი მორალური უფლება ამ ქულაზე.

„დინამომ“ წააგო მეორე წრის მატჩიც იმავე გუნდთან საკუთარ მოედანზე, მაგრამ ეს იყო დამარცხება, რომელიც არ ეპატიება ჩვენი ქვეყნის ერთ-ერთ წამყვან კოლექტივს. საქმე მართლაც შეხვედრის წაგებაში როდია. არინაკლებად საინტერესოა ის, თუ როგორ დამარცხდა გუნდი და რა გავლენა იმი-

სათვის, რომ თავიდან აგვეცილებინა ეს მარცხი.

გადავხელოთ მატჩის ქრონოლოგია: პირველი 10 წუთი — გუნდები იბრძვიან თავგამოდებით, მთელი ძალებით. შემდეგ 10 წუთი — ინიციატივა არმიელთა მხარეს გადადის, მაგრამ „დინამო“ უბრძოლველად არ თმობს პოზიციებს. მეორე ნახევრის პირველი წუთები: ცხაკამ მოუმატა ტემპს, იერიშების სიმწვავეს, ხოლო „დინამო“ დაბნეულია და უსისტემოდ იცავს თავს.

ეს იყო კატასტროფის პირველი სინგალი, რასაც მოჰყვა სრული არე-დარევა დინამოელთა რიგებში კრივიში მიგალითად, ასეთ დროს წყდება ბრძოლა ერთ-ერთი მხარის აშკარა უპირატესობის გამო, მაგრამ ვინაიდან კალათბურთის წესებში მსგავსი შემთხვევები არ არსებობს, „დინამოს“ იძულებულია წესით მოუხდეს შეხვედრის ბოლომდე მიყვანა. არმიელებმა მოიპოვეს ისეთი გამარჯვება, როგორც ალბათ ისინი არც ელოდნენ.

კიროა ტექნიკური მანევრირება? არმიელები ეოთამეორეზე აწყობენ მახვილგონივრულ კომბინაციას ვარიანტებს. სროლები — შესანიშნავი, ტემპი — მაღალი, დაცვა — უბაღლო, კალათბურთა კი მეტი არაფერია. ერთი სიტყვით ცხაკას მათამაშეთა პროფესიონალური ოსტატობა უმაღლეს ხარისხშია აყვანილი.

თბილისის „დინამო“, სამწუხაროდ, ვაწყობის გუნდია და ამდენად მისი შედეგები არ არის სტაბილური. ჩვენს კალათბურთელებს შეუძლიათ ბრწყინვალედ თამაში და შეუძლიათ მეურველთა უკიდურესად გაწვილება. ლამაზი, დახვეწილი, ვირტუოზული კომბინაციების გვერდით დინამოელები უშვებენ უხეშ, ელემენტარულ შეცდომებს და თუ ამას დაემატებთ მორალური სიმძრევის უქონლობას, ადვილი გასაგებია იქნება დინამოელთა გუნდის წინდელი დამარცხების მიზეზი.

როგორ წარიმართა თვით მატჩის მსვლელობა? მე-9 წუთამდე უმნიშვნელო უპირატესობა დინამოელთა მხარეს იყო, მათ მიჰყავდათ ანაგარიში 2-3 ქულის განსხვავებით, მე-15 წუთზე წინ გავიდა არმიელთა კოლექტივი — 20:18. პირველი ნახევრის დამთავრებამდე მოსკოველებმა ანგარიში განსხვავება 5 ქულამდე გაზარდეს და ტიპი მოიგეს — 34:29.

ვანაკუთრებით ძლიერად ჩაატარეს სტუმრებმა შეხვედრის მეორე ნახევარი. 6 წუთში ცხაკამ 20 ქულის აღება შეძლო, „დინამომ“ კი მხოლოდ ხუთისა. დარჩენილ დროში არმიელთა უპირატესობა აშკარა იყო. მათ მოგეს მატჩი ანგარიშით 92:68. ვისი გამოყოფა შეიძლება არმიელთა გუნდში? არავისი, ვინაიდან ყველამ ერთნაირი წარმატებით მიიყვანა შეხვედრა მოგებაში. თბილისის „დინამომ“? არც აქ შეიძლება ვინმეს გამოყოფა, ვინაიდან ყველა ერთნაირად სუსტად თამაშობდა.

პირდაპირ უნდა ითქვას, რომ სტუმარმა ვაუბებმა, თავიანთივე ქალებთან შედარებით, ნაკლები შთაბეჭდილება მოახდინეს. შესაძლოა აქ დიდი როლი ითამაშა მოსკოვის დამაბულმა და ამასთან, ამერიკელთათვის უიღბლო შეხვედრამ საბჭოთა ტანმოვარჯიშებთან, მაგრამ,

სურათებზე: ამერიკელი გეილ სონატპერატი და თბილისელი რ. კაქაბიძე (ქვევით მარცხნივ) ვარჯიშის დროს.

სურათებზე: ამერიკელი გეილ სონატპერატი და თბილისელი რ. კაქაბიძე (ქვევით მარცხნივ) ვარჯიშის დროს.

სურათებზე: ამერიკელი გეილ სონატპერატი და თბილისელი რ. კაქაბიძე (ქვევით მარცხნივ) ვარჯიშის დროს.

სპორტმენი იყვნენ სპორტის სასახლეში თბილისის მეურველები 30 აგვისტოს თუმცა სიტყვა „სპარტაკი“ სპეციალურ განმარტებას მოიხსნის. მოსკოვის შეხვედრისაგან განსხვავებით, ამერიკელმა ტანმოვარჯიშებმა თბილისში თავიანთ ქალებს კოლეგებთან ერთად მოაწოდეს საინფორმაციო გამოვლენები. ამერიკელ სპორტულ ლონსიძიებს ჩაეხილდა სპორტული ბრძოლის ერთი უმნიშვნელოვანესი ატრიბუტი — მსაჯობა და ტანმოვარჯიშთა გამოვლენების შეფასების მიზნით „ბედის ანაბარად“ დარჩა. ყველა მონაწილეობის წესებიც: ეს უკვე გუნდების მთელი შედეგანობა კი არ გამოდიოდა, არამედ იარაღთან, არამედ სამ-სამივე, რომლებსაც ეკისრებოდათ მათი მოვალეობა — ეჩვენებინათ ყველაფერი საუკეთესო, რაც მათს ტანვარჯიშულ სკოლაში შეიძლება მოხდეს. მაგრამ, ზემოაღნიშნულმა გარემოებამ მთლიანად როდის მოხსნა სპორტის, შეჯიბრების სულისკანკალი და არც მართლა „ბედის ანაბარად“ დარჩენილა სპორტმენ-ვარჯიშების შეფასება: ტაში მოგვიჩვენა ოვაციებიც თბილისელი მეურველებისა, რომლებსაც ამერიკელ მედიკოსების ხელმძღვანელებმა, ტანვარჯიშის ასოციაციის წევრებმა ჯორჯ გულაკმა თავის მოლოლო სიტყვაში „თვით ჩვენზე, ამერიკელებზე უფრო კომპეტენტური მცოდნეები“ უწოდა, ბევრს ენაცვლებოდა მსაჯთა ოფიციალურ შემფასებელ ტაბლოებს. ეს იყო, მაგალითად, თბილისელი აივანიანის გამოვლენისა რგოლებზე, როცა მან თავისი ოციწიანი, უკვე ცნობილი, „გარიტ“ უწოდა ვარჯიში და შემდგომაც დაასრულა რთული, ძნელი ელემენტების კომბინაციით წაიყვანა იგი. მეურველების მქუხარე ტაში უკანასკნელად უდრიდა იმას, რომ ი. აივანიანი უძლიერესი იყო ამ იარაღზე. მაგრამ ყველაგან, ყველა იარაღსა და მასპინძელთა სასარგებლოდ, ვითარდებოდა მოვლენები, რომლებიც ქალთა გამოვლენებიდან,

დოლარების მოყვარულნი

აშშ-ს პოეზის კავშირმა დაიწყო მზადება მსოფლიოს 1962 წლის პირველობისათვის, რომელიც კოლორადო-სპრინგში გაიმართება. მაგრამ ეს სამზადისი მეტად თავისებურ ხასიათს ატარებს. აქამდე აშშ-ს ნაკრები შედგებოდა მხოლოდ ნამდვილი მოყვარულებისაგან, რომლებიც სხვადასხვა უნივერსიტეტების გუნდებში თამაშობდნენ. ახლა მიიღეს გადაწყვეტილება, რომ ნაკრებში შეიყვანონ ა. წ. „ნახევრად პროფესიონალი“ რომლებიც კლუბებში შეთანხმებით თამაშობენ და გასამრჩელოსაც აღებენ გამოსვლებისათვის.

ამერიკელი პოეზის კავშირის პრეზიდენტმა ტომ ლოკარტმა განაცხადა, რომ „მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეუძლიათ ამერიკელებს ძეტოქეობა გაუწიონ საბჭოთა კავშირს, კანადასა და ჩეხოსლოვაკიას, თუ ნაკრებში ნახევრად პროფესიონალებს აიყვანენ“.

ამერიკის პოეზის კავშირის ახალი დადგენილების თანახმად მოყვარულად ჩაითვლება ის პოეზისტიც კი, რომელიც თამაშისათვის თვეში იღებს მხოლოდ 600 დოლარამდე. საოცარი მოყვარულთაა!

ტურისტები ისვენებენ!

ფოტო დ. იაკობაშვილისა.

„დან ვერნის საქმე“

მძლეოსანთა საერთაშორისო კავშირმა შეეცაოთ ფედერაციის მოთხოვნა ყველა მასალა ეგრეთწოდებული „დან ვერნის საქმის“ გამო. საქმის არსი შემდეგში მდგომარეობს: სარბენი ბილიის ვარსკვლავმა დან ვერნმა მარტო უკანასკნელი წლების განმავლობაში ფედერაციისაგან „ჩივის ფულად“ მიიღო 20 ათასზე მეტი დოლარი,

რითაც მან იყიდა საკმოდ კარგი ფერმა.

მიუხედავად იმისა, რომ ამ შემთხვევამ ფართო გამომხატება პპოვა და აღშფოთებაც გამოიწვია, შეეცაოთ ფედერაციის არ სურს დაკარგოს თავისი ვარსკვლავი და ყოველნაირად ცდილობს გააქანუროს საქმის განხილვა. ფედერაციის გენერალურმა მდივანმა განაცხადა: „ახლა მმართველობის რამდენიმე წევრი შევებულემაშია და სანამ ისინი არ დაბრუნდებიან, მძლეოსანთა საერთაშორისო კავშირის მოთხოვნებს ვერ განვიხილავთ“.

ფედერაციის მეორე ოფიციალურმა წარმომადგენელმა პირდაპირ თქვა: „რად უნდა მივცეთ დისკვალიფიკაცია ვერნს? სხვა ქვეყნების სპორტსმენებიც ხომ ხშირად არღვევენ მოყვარულობის

სტატუსს?! თუ საერთაშორისო კავშირი განაჩენს გამოსვლას დან ვერნს, მაშინ მან ასეთივე გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს სხვების მიმართაც“.

შეეცაოთ პრესა აღნიშნავს, რომ თუ ვერნი დაისჯება, მოყვარულობის სტატუსის ბევრი სხვა დამრღვევის სახელიც ამოტივტივდება ზედაპირზე.

როგორც ბაზარში...

როგორც ჩანს, ბრძოლა მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტულისათვის ქვემოთ წონის პროფესიონალ მოკრივეთა შორის არ შედგება. საქმე იმაშია, რომ ამერიკელი მოკრივე არჩი მური უარს აცხადებს იტალიელი ჯულიო რინალდის წინააღმდეგ გამოსვლაზე, ვინაიდან ამ შეხვედრისათვის მას შესთავა-

ზეს მხოლოდ... 60 ათასი დოლარი ნაწყენმა არჩი მური პოზა და იყავა და ვაჭრობას შეუდგა. „100 ათასი დოლარი — აი ყველაზე ნაკლები თანხა, რისთვისაც შედეგად შეიძლება“ — განაცხადა მური.

რედაქტორი ი. უგულავა

ჩვენი გაზეთის 30 აგვისტოს ნომერში, განუყოფი „ლელო“ პასუხობს, მოთხვედრის იყო პასუხები ფეხბურთის მოყვარულების — გ. კენჭაშვილის, ა. ქაჯაიასა და მ. დანდუროვის შეკითხვებზე.

მათი მეორე შეკითხვა იყო ასეთი: აუტის მოწოდებისას ბურთი გავიდა კარში ისე, რომ არ შეეხო არაფერს, ან მოხვდა მსაჯს და ისე გავიდა კარში. გულია ეს თუ არა?

ჩვენს პასუხში დაშვებული იყო გაუგებრობა, ამიტომ შევეცადებოთ ნათლად გავაშუქოთ საკითხი.

ყველა დარტყმა, რომლითაც ბურთი შეჰყავთ თამაშში, არის თავისუფალი დარტყმა, ეს კი ნიშნავს, რომ ამ დარტყმიდან უშუალოდ კარში გატანილი ბურთი გოლად არ ითვლება. გამონაკლისს წარმოადგენს მხოლოდ კუთხური ბურთი, რომელიც თავისი მნიშვნელობით უთანაბრდება საჯარიმო დარტყმას.

ბურთის ხელით თამაშში შემოვდება გვერდითი ხაზიდან არის თავისუფალი დარტყმის ტიპის ელემენტი, ვინაიდან ბურთი თამაშში შედის მას შემდეგ, რაც მან დატოვა მინდვრის ფარგლები. ესაა ტექნიკური დარტყვა. ამიტომ თუ ხელით შემოვდებული ბურთი უშუალოდ გავიდა კარში, იგი გოლად არ ითვლება.

ახლა ავიღოთ შემთხვევა, როცა თამაშში ხელით შემოვდებული ბურთი ხელდება მსაჯს და გადის კარში. გოლი არც ამ შემთხვევაში არ ითვლება. საქმე იმაშია, რომ მსაჯი მოთამაშე არაა და მისი მინდორზე ყოფნა ერთგვარ პირობით ხასიათს ატარებს. როცა უშუალოდ თამაშის პროცესში მყოფი ბურთი მოხვდება მსაჯს და გადის კარში, ეს ითვლება არა მსაჯის მიერ გატანილ გოლად, არამედ იმ მოთამაშის მიერ გატანილად, რომელიც აქ უკანასკნელად დაარტყა კარში. თამაშის წესების ლოგოკა აქ ნათლად მეტყველებს. მართალია, ბურთი მოხვდა მსაჯს, მაგრამ იგი გატანილი იქნა

უშუალოდ ხელით შემოვდების საშუალებით.

ასეთ შემთხვევაში, როცა თამაშში ხელით შემოვდებული ბურთი უშუალოდ, ან მსაჯის მეხობებით გადის მოწინააღმდეგის კარში, ინიშნება თავისუფალი დარტყმა კარიდან. თუ ამგვარი რამ მოხდა საპირდაპირო მხარეს და ბურთი გავიდა საკუთარ კარში, მოწინააღმდეგე გუნდს ეძლევა კუთხური დარტყმა უფლება.

წალენჯიხის რაიონის სოფ. ჭვარის მცხოვრები ა. ქუხილავე გვეკითხება: 1. შეიძლება თუ არა რაიონის პირველობაზე მონაწილეობა მიიღოს სხვა რაიონის მცხოვრებმა? 2. შეიძლება თუ არა მოთამაშე აღნიშნული იყოს ორ სხვადასხვა განაცხადში ერთდროულად დღისათვის რაიონულ და საქართველოს პირველობაზე?

ერთი რაიონის მცხოვრებს უფლება არა აქვს მონაწილეობა მიიღოს სხვა რაიონის პირველობაში, თუ იგი ჩაწერილი არაა ამ რაიონში. და არ ითვლება მის მცხოვრებად. გამონაკლისს შეადგენს მხოლოდ სპორტის ზოგიერთი სახეობა, როცა სხვა რაიონის სპორტსმენები მონაწილეობენ კონკურს-გარეშე ან ღია ჩემპიონატებში.

ერთი და იგივე სპორტსმენი ერთ და იმავე დღისათვის ორ განაცხადში შეიძლება იყოს მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ ჩათვლა პარალელურია, ე. ი. სპორტსმენი თავისი მაჩვენებლით ჩათვლას აძლევს მაგალითად იმ ფიზკულტურულ კოლექტივსაც, სადაც იგი

თილის „კუკუნიუსტრის“ სტადიონი

3

სექტემბერი
სსრ კავშირის პირველობა

ლეონამო

„ლეონამო“ (თვილისი) —
„ლეონამო“ (კიევი)

დასაწყისი 17 ს. 30 ჯ.

ბორჯომელ ჯ. კარაპეტოვს აინტერესებს: ქალთა შორის რამდენი სპორტსმენია სსრ კავშირში და ევროპაში, რომლებიც 100 მეტრს დარბიან 12,0 წამსა და უკეთეს დროში.
12,0 წამი და უკეთესი დრო 100 მეტრზე რბუნება ევროპაში აქვს 140 ქალს, მათ შორის 81 საბჭოთა სპორტსმენია.
დანარჩენები ჯერჯერობით 12 წამის ტყვეობაში იმყოფებიან.

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭო, ალბინიზმის ფედერაცია და საქართველოს ალპური კლუბი იუწყებიან სპორტის ოსტატების
ილია გაბლიანის, თეიმურაზ კახიანიძის და ჯუმბარ მემხარიაშვილის
ტრავიკულ დალუპვას და თანაგრძნობას უცხადებენ მათ ოჯახებს.

ლელო
კაქუნიუს!

ირიცხება და იმ საზოგადოებასაც, ვისაც იგი ეკუთვნის და ა. შ.